

310703

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూన్ నెల 21-వ తేది గురువారము
ఈ పత్రికలో నా మనం పత్రికము, నిజ శ్రేయమాత శుద్ధ సత్తము 2.

No. 70

సంచిక 20

ఆమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

ఆమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీలో నహా సీసా 1-కిరూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

ఆమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. ఆమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. ఆమృతాంజనము అమృతశ్రద్ధమాదినిగల నూయనీలముగానూ, పొడిమిండులవలన నెరుకముగలుగను. ఈచక్కెరచీటిని చూచికొనిన మోషముగలుగదు. అమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమనందంతటను నెలకొని.

ఆమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

MACHINERY MARSHALLS

625

మెషిన్ రి - మార్షల్స్

ప్రయాణ చేయుటకగు వ్యయము తగ్గించున మానవద్ద ప్లాకులో నిర్దముగానున్న ఈ దిగువ తెలుపబడిన మెషిన్లు తగువలధర ప్రకారము యిచ్చుటకు వీలు గలదు.

అవీరియంత్రములు, బాయిలర్లు, లోకోమోటైలులు, ప్లాక్సు మెషిన్లు, రోడ్డు రోల్లర్లు, పోర్ట్ లుల్ ఎంజిన్లు (అవీరిలేక చమురు ఉపయోగించబడు). ట్రాక్టర్లు ఎంజిన్లు, కూడు ఆయిల్, కిరసనాయిలు ఎంజిన్లు, ఆయిల్ లోకోమోటైలులు, ప్లామ్ ఫోర్డు పిడియంత్రములు, ఇన్ విన్ సిలిట్ సెంట్రీ ఫూగలు పంపులు, సూయేజి పంపులు మొదలగు అన్నిరకముల పంపులు. పెట్రోలు పైరుయంత్రములు, దుంపలుకోయు మెషిన్లు, పలువిధములైనాను

వలసలు మున్నగునవి కోయు మెషిన్లు, ఆయిల్ మిల్లింగు అందు రిఫైనింగు మెషిన్లు, మోటారు నాట్టిలు, డిస్ ఇంటిగ్రేటరులు, అహారమును తయారుచేయు యంత్రములు, శ్రేష్ఠతరమైన ఎంగల్ బర్లు బియ్యపుయంత్రములు, అన్నిరకముల విసనకట్టలు, అన్నిరకముల పంపులు, మార్షల్ డ్రీల్ చక్కులు, శాండర్స్ ఆయిల్ ట్రాక్టర్లు మొదలగునవి మానవద్ద నున్నవి.

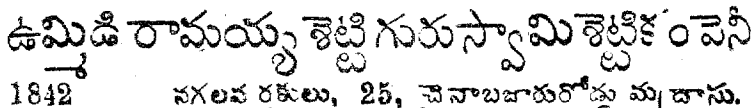
చిత్రవిచిత్రపు యంత్రముల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు. మీకు కావలసిన యంత్రములకు పంపుడు, మంచిపలక నొసంగెదము.

MARSHALL SONS & Co (India) Ltd.

9 SECOND LINE BEACH MADRAS.

AND AT

CALCUTTA, BOMBAY, LAHORE, COIMBATORE, BEZWADA & TANJORE.

మీసామూనరమ స్వమమగా విశేషమునంది తెప్పించెను
 మీడివనకు మిట్టలు, గాల్పవైకు - కరాగేలెను - సాదా (మొను) యింతరేఖలు, కడిగులు మున్నగునవి
 నత్తుకమైన ఎవరి, ప్లాను ఫేసెగు, నీమెటు, కమికలసాల్లు, నీమె వైరకూతు, వ్యవస్థాబాబులు, వాప్టింగును
 వాల్చువ్విగలు, ఎరివేకురు బోల్చులు మున్నగునవి
 ఎ.జివీంగుకు తోటలు ఎన్నెలలకు జరిగెమచ్చు అన్నికలముల వనిసుట్లు, గాల్పవైజ్జా ప్రిమెవైఫలు, ఫిట్టింగులు
 బ్రాసు గనుమెటలు వాల్చులు, డిక్టార్ - ప్లావుకాకలు, అన్నిరకముల వస్తువులు
 వేయిగు మేడికలు, నేలలు, బాష్పకు స్నాంబు వైరస్సెంగు, నీమెంటు, పితురూన్సులు,
 మామూటిలు బోల్చులు, నటు, రిజెట్టు
 గ్రాబాదులు, వీలుబాకల, అన్నిరకముల యాల్రికేటింగు అయిన్సు, గ్రీస్ మున్నగునవి
 చ్యురిసికలు క్యానిటరి పనులకు ౪ వలసిత అన్నిసామగ్గులు
 ఒక ద్రుయలుఅర్థం యచ్చిమాచి తో మాకంపెరియొక్క వస్తువుల వాల్చుమును భవయొక్క సరకరలు
 తమకే తెలియను.

అయ్య ర్కేద మార్తాండ భిష గాచార్యపండిత, శివరక్ష, పిన్ని కూట.

[illegible]

అ రె న్ను అ వి వ ర ము లు

నాగపురము జబ్బలు పురములలో సత్కారము

నిన్ను నాగపూరులో 11 గురిని అరెస్టు చేసిరి

20 వ తేదీ సాయంకాలము 11 గంటల అరెస్టు చేసి.
19 వ తేదీ సాయంకాలము అరెస్టు చేయబడిన 10 మంది
బాంబులను 5 గురు కారాగృహవాసమున కనుమర్చి
వారిని విడుదల చేసి.

నామన ఓం కారుగారి కేసు

ఓంకారగారు జామినను నర్దుకరణకొని విచారణ
ప్రార్థించుటకును చెరసాలలోనే యుండుటకు నశ్చయం
నిది. ఈ కేసులో 21 వ తేదీని ఉత్తరువు
విడుదలయ్యెను. (ఆ. వెన్ను)

కొచ్చిలో న్న రాజ్యపతాకము

ముకుందపురం కాల్ గను కార్యాలయమునైన 18 వ
 తేదీ 2. ఎన్. బైద్యనాథ కర్మగారు స్వరాష్ట్రతాత్పర
 శుభాంకిత దానినిగూర్చి ఉపన్యసించిరి. కొద్దిలో వారీయ
 కళాకారాధన ముగిసియుండు కిదియే తొలిసారి. (స్వరాష్ట్ర)

తిరున శ్రేణి వలంటీరులు

తెలుగుల మండల కాలిగను కార్యదర్శి యశ్వేంద్ర
కర్మగారి కాయకర్మము (పింద (దవిదరాష్ట్ర)నంటేనటు కాలి
మీద పెట్టెను.

నాగపూరులో 18 తేదీ ఆరంభము

అనాడు ఉదయమున రెల్లవారి ముందే 4 గంటలపుడే
275 మంది కలఁజేయలను అరెస్టుచేసిరి.

ఉదాహరణ 7 గంటలకు పురమందిరమునకు ప్రయాణమునందు పెక్కుచేలమంది సమావేశమైరి. అసభలూ జనసారలూ గారు నవనగించిరి. అటునుండి గొప్ప ఊలేగొంపు బయలుదేరి పెక్కు ముఖ్యచిక్షులనుండ చిట్టి సునానకడకేగెను. అటు జనసారలూగారు మరల నవనగించిరి.

డాక్టరు హక్కికరుగారి అరెస్టు

కర్నూటక కలంఠీకలతో తెల్లిన చాత్తయ ముగ్ధుడు,
వామను ఓంకారు (అనురావతి), సత్యవేద (వార్ధా) గార్లను
మరి 20 మంది వార్ధా కలంఠీకలను ప్రచారమును గూడ
18 వ లేదీని అరెస్టుచేసిరి. 18 వ లేదీరాత్రి పురమందిరమున
మరియుగ గొప్పసభ జరిగినది. ఆసభలో టాండ్ను, తెచ్చు
గా ర్లువ్యసించిరి. పండిత మకమలాబాగారపుతుత వసించిరి.
ఈ అరెస్టులకలన సభికోత్సాహము విడిచిపెట్టెడి. రాష్ట్ర
వాసులలో సుత్సాహము లేదను వార్త విడుముగావని తెచ్చు
గారే నుడిచి. కొందరు కలంఠీకల బాగవతులు చేరకుండ
చానిన దారిలోనే నిరోధించిరి.

మీ కలం ద్వారా జంబూ ద్వీపానికి శివబాలైను నిర్మాణము
కల్పితమింది. పోయినను జలనిని అరణ్యము చెయ్యలేదు.

హోషంగ్ బాదు మండలము వలంటీరులు

నమలునుండి వందల పాఠ్యపుస్తక పత్రుల రద్దీగారి వారి
కర్తవ్య క్రింద అర్హులవలె చేయలు కాక పూర్వకర్తరి. ఇంకను
అనుచుండలమన తాలమంది పోలీసు సిద్ధముగా నున్నార.

అక్షోలా వలంబీడు

ప్రజా కళాకర్త మహితాగారు (అజ్ఞాన బుద్ధుల కాల
గ్రామసంఘ కార్యదర్శి) 18 వ తేదీన అజ్ఞానబుద్ధుల బంధు
శ్రీ. మాతాజీ సోధనీగారు 18 వ తేదీన అజ్ఞానబుద్ధుల కార్య
పించిరి. 18 వ తేదీన అజ్ఞానబుద్ధుల నుండి స్వరాజ్యవ్రతానుష్ఠాన
ఉత్సాహించిరి. (స్వరాజ్య)

ఆంధ్ర వలంటీరులు

నాగపూరునుండి | వాసిన లేళ్ళు

మేము ఎవరమనుచున్నాము అనినది ౧-౨౦ వ అధ్యాయమును, బలవత్తులను, భగవదానందాన్ని అనుభవముగా తెలియజేసి, మారు అత్యున్నతమైన నిజమనిపించి, బ్రహ్మము కాదుకనుక అత్యున్నతమని, మేము అనుభవమును

నల్ల బచ్చిన నూరారాతి కన్నాటకయోధులను అకారణముగ బంతులతోనే అణగారినవలన వార్త మాక చెబుతెలిసెను. అంతలో నిప్పుధిర వాలంటియలను మోటారు లాంటిలో అటనుండి తీసి కొని పోవుమందగా చూచితిమి. మేమున్ను స్పృహమందేసి వరుగైతిమి, కాని మేముదిగినవంగతి ప్రభుత్వమువారికి తెలియబోనో ఎదుచేకనో ఇంతవరకును మాబోటి రాతము. ఈ ఉదయం నుమారు 800 మందిని పశ్చిమగూడకమునకు పక్కనండుగనే అరణ్యచేసినటు తెలియదుగ్గుది.

జండా యుద్ధము జరుగుచుండగా మేమునాడ నర
 టికి పోతిమి. భారతమాతకు రత్నాల నడవారి యిటి నడవారి
 లాలు నేమనాగానిది వాటి బోధనపుకారణి చూచితిమి. అంధ్ర
 యవచ్చి నందులకు వారధి కానందభంకులైరి.
 పిమ్మట కిగంటలకు బహిరంగభరిగినది. జవహరలాలుగాయ
 నేటిదిన ప్రాముఖ్యతనునూర్చి ముచ్చటించెను. తతాపరమము
 నని భారతదేశాధుని చురుకుగా కావలెనని హెచ్చరించెను.

కుభ్యాన్నానుభోజం తివయమానంచలె నే బసలానే
 మమ్మనాడే అరస్తుచేయని యెడల కుభ్యాన్నాను నీవిలెను
 కుషోణాభారతనాతియ గౌంవస్వరూపమైట్టిను, భక్తిచాయ
 నియు, భక్తిచాయనియు మైట్టియు నా దివ్యకళాకామగోరకు
 800 మైట్టినుండి గొనివచ్చిన మా మూర్తులను మాకృపాదములకడ
 కానుకగా సమర్పించబడిరిమి. నిన్నటితో అనులునుండి కర్గనుల
 వీన 144 వ కర్గనును తిర్తి రెండుమాసముల వరకు పొనుసించుచు
 నది. అప్రదోకమునాడే రైలులనువరకు వెంచబడినది. యుద్ధపు
 తోలానాలములలో నింతకన్న వితరములు బ్రాహ్మణులు.

రెబ్బా, పగడ మండేశ్వరశర్మ,

నగర కౌన్సిలు కార్యాలయము, హైదరాబాదు, జూన్ 18.

జబ్బిలుపూరులో వలెన్స గవారు

క్రియార్థ లక్ష్మణస్వామిగారు 70 ఏండ్ల కృషిలయ్యా అ సహాయోద్యమము నవలించిరి. అదివఱకు బాలఘాటులో గ్రామీ ను లైను అడ్డినదగుగానండి అభ్యుద్యోగమును వదలివేసిరి. అప్పుడు పూరులో సత్యాగ్రహ వలంటీరులకు నేతృత్వము సత్యాగ్రహ మునరించుటకు 36 గురితో నాగపూరువల్లిరి. అచట ఆయ నను కక్కిన వలంటీరులనుగూడ అరెస్టుచేసి కేసువేసిరి. బాల ఘాటునుండట కార్యమునందు కార్యదర్శి నర్మదానంద అనన్తి గారును ఆయన భార్యయును గుఱివోరానది అను చుచియోర క్రి యను 6 వ రైగ 20 మంది వలంటీరులను 14 వ రేషన్ బాల ఘాటునుండి బయలుదేరి నాగపూరువల్లిరి. 28 వ రేషన్ 7 వ రైగ 80 మంది వలంటీరులు అప్పుడునత్రాచిగారి నాయోద్యమము కింద వల్లిరి.

కాలపూటనుండి 350 నుండి వలంటియలు
నాగపూరు వేరి.

మే 20 వ తేదీ మొదట జూలై 15 వ తేదీ వరకు
 250 మంది కలెజీరు లోగ కాటాఫూలు నుండియే కాటాఫూలు
 కల్గిరి. వరదీగకాటాఫూలునుండి 16 గురు కల్గిరి. భగీరథ, వరా-
 డి, గాయన అనున భార్య ప్రమతి గంగాధారిగాయన అమ్మలు
 పూరునుండియు కాట్నీనుండి మన్మథ కలెజీరులును కాటాఫూలు
 కల్గిరి. (హిందూ)

CONCLUSIONS

ద్రవిడరాష్ట్ర మహాసభ

జూలై 21 వ తేదీని సోలములో ప్రారంభమగుచు

జూలై 21 కు తేదీ మొదలు నేలమూల నీరుకొనపుడు
జరుగవలెను. ఈ సభకు అధ్యక్షుడుగా బ్యాంక్ నెవునాడును
సభాధ్యక్షుడుగ శ్రీమంతుల రాజగోపాలాచారిగారును ఎన్ను
కొంటే ముందస్తుమును క్రమితులను జూలై 20
తేదీనగా ఎన్నుకొనవలెను. అది సజ్జాన సంఘమువారు
జియ్యసింధు: (వ్యవస్థ)

నాగపురము సత్యగ్రహము

(ಬಾಂ.ಬಾ.ಯು. ಕಾನಿ.ಕೆ.ಆರ್)

ఈ సెల 1-వ లేదీ నుండియు శాశ్వతములైన ప్రముఖులగు శాశ్వతలనున్న, వివిధరాష్ట్రములనుండి వచ్చిన స్వచ్ఛంద సేవకులనున్న నిర్బంధించుచు, నేలు జమ్మలూరి బాబును నిర్బంధించుటతో కత్తాగ్రహ సంరంభము నూరశాశ్వతిని చాల్చితి. ప్రజలు నిర్ణయించుకొనిన పతాకమును కాంక్షముగ విహారంగాగ తీసికొని పోనివామంద అటంకపరుమటలే తిరువాత్మకను తాను రక్షించుకొనుటకు అప్పుడే ర వంటిల నుండి తెలుసుకు తెలుసుకు స్వీకరించిరి. ఇట్లు పతాకమును పట్ట జములో కొన్ని దిగులనుండి తీసికొని పోవుటవలన అల్లరిజరిగి కాంతి భంగముగల్గును నుద్దేశముతో స్థానికాధికారులు కఠో ద్దముగ నీవాత్మకను తిరస్కరింప గమకట్టిరి. కాని స్వచ్ఛంద సేవకులు, దెల్పాట్లేమిదనర గూడ అబ్బుగనడి బలేమును కలుల కాంతి భంగము గలుగకుండ గంచరించుటను బాద యిట్లు భయపడుటకు కారణమేమియును లేదని తెలియగలదు. కాని అధికారులు యావతామును పట్టజములో నోక భాగము నుండ తీసికొనిపోకుండ అపుటల కేముటకు ప్రారంభించి, ప్ర తిష్ఠాకరిపుడు రప్పమీద తప్పక చేయుచున్నార ఎక్కడ ఆగ తలయునో తెలియజున్నది. తత్ఫలితముగ నీసంరంభము ప్రస్తుత స్థితి కచ్చిది భారతరాష్ట్రము లన్నియును శాశ్వతములకు స్వచ్ఛంద సేవకుల మంపుచున్నది. ఈ చరీతుపతాకాద్యవము 1921-22 లోకరి విశ్వభాంతోద్యమ నడుచున్నటులు చిన్న మాలు గాన్పించుచున్నది. విలే 1921-22 సంవత్సరములో శాసం రంభము కేకములో వివిధభాగములందు జరుగవలెను. ఇచ్చటి యిది కేకములో నోక భాగమున మృతకే జరుగవలయున్నది.

విలే అధికారులను యీ క్రిక్కులు పూర్తి ముడుగుచున్నాడు. వారు యీ బారీయోవ్యవస్థను నడచుచున్నట్లు విధానము నంత కాటకము, యీ ప్రయోజనముకొరకు సాగించెదరు? ఇక్కడికి మూడేళ్ల నుండియును ముందు క్రిందలను లాభములేననుపాతము చేయలేదు? ఇప్పుడు నాగపురములో నింతటి వికపు సేల రెచ్చిపెట్టవలయును? అనటి ప్లానిఫికేషన్లు ప్రతిష్ఠాసము ప్రాజెక్టులను వ్యాపారమును మూల్యపైని పాటించునా? అధికారులెవరు కాగదు? వారును స్వరాజ్యవతాకమునడచిన విశ్వమునుండును? వేరేములో కొన్ని భాగములందు గత వర్షములలో స్వరాజ్య కిలాఫతు వతాకములను వేలా దగ్గరకుండ నాపుటకు ప్రయత్నించుటేనీరి కానియట్లు చేసిలా భవాలేదని వై అధికారులు గ్రహించి అయిత్రవలను రద్దు చేసిరి. నాగపురపు అధికారులు స్వరాజ్య వతాకము నాటంక వలచినట్లే కిలాఫతు వతాకమునగుండ నాటంకవరచెదరా? అవతాకము స్వరాజ్యవతాకము కన్న రెక్కువ అల్లరిని గలుగ చేయునా? ఇట్లు చేయుటవలన మున్నందు ఫలితము తెలుండునో అధికారులు నివసించుటలేదు. 1921 లో వేరేమునం దితర భాగములందు వలెనే అధికారులు వ్యాపారము నవ్యాపారవత్తమున వినియోగించు చున్నార. ముక్రత్యేకవిలేలెరి చెల్లించుట యీ అరెచ్చుచేసిన వాలంటీరుల నేరము పీనుకొడ్డు కెక్కువలకిందికి వచ్చుచి వారికి నమృతములేదు. వారు వయసులను విస్తరింప చేసి ప్రయత్నించుచున్నాడు. క్రిమినలు ప్రాసీజరుకొడ్డు 50 (5) 109 (5) కెక్కువల వాచరినలో బెట్ట వాచుచున్నాడు. దీనినిబట్టి వాడే అధికారులు బారీయవతాకమునై కట్టిట్టుట వ్యాపారముగలరా? కాని ఇండియాలోని అధికారివర్గము బోర్డులవలె మరువనివారును, నేర్పుకొనివారుగ ముందు. రాజధానిగల పొరులు కోరివపుడు వరకును నొగవరకెని ప్రభుత్వమువారనెదరు. నిజమే, విలే నాగపురములోని జనములో నెందరు యీ మహాత్మ్యాగంధికి తెలు, అనుట వల్లను, బారీయవతాకమువల్లను గడ్డముగల్గి ప్రభుత్వ రక్షణ నుగోరికొ కాంతికమములను రక్షించుభారము గల ఎక్కిత్యుట్టిత్య కాన్లు భారవభుక్తుడు వెలువకుటచా? ఇట్టి ప్రయత్నములను జరుగనిచ్చుటకు ముందు ఆయన నాని పేరుప్రతిష్ఠలను విచారించెనా? ఇప్పటికైనను ఆయన భుక్తుడుగ గల ప్రభుత్వము తివారరతో వ్యాపారవృత్తితో నీ నమస్వము పీక్షించి యీ అధ్యాయమును ముగించి యదివరలో నిర్వహించిన ప్రతిష్ఠలను విడుదలచేయునా? లేకున్న యీకప్పుడానికే యనుసరించుచుండునా?

ಕೆಂಪು ಸಮುದ್ರ 27-ನೇ ಕೆಂಪು ಸಮುದ್ರ (ಸಮುದ್ರ)
ಕೆಂಪು ಸಮುದ್ರ

ఆంధ్ర పత్రిక

1923 వ సం॥ జూన్ 21 వ తేది

గురువారము

రాజకీయ పక్షములు

—:—:—:—

ప్రజాభివృద్ధియైన రాజ్యములందు రాజకీయ పక్షములు స్వాతంత్ర్య రాజ్యములందువలె దేశ ప్రయోజనములకు గాకను స్వకష్టప్రయోజనములకేర్పడి నాయకులు వారి కష్టప్రయోజనముల నారాధించుచుండును. స్వాతంత్ర్యములేని రాజ్యములందు రాజ్యాంగములందు నూతన రాజ్యానికిని నిర్ణయించుటకు రాజకీయ వ్యవహారములందు పని కేసెడి వారల కవకాశములు గలుగవు. వరదేశీయులు నిర్ణయించిన రాజ్యాధికారమునే అనుసరించుటకు మూత్రమే అవకాశములుండును. ఆ రాజ్యములందు ఉద్యోగములన్నియును విదేశాధికారులు నిర్ణయించిన రాజ్యాధికారము నవలంబించుట కేర్పడుచున్నది. స్వల్పవిషయములందు సయితము నిర్ణీతమైన విధానమును నతిక్రమించుట దుర్బలముగ నుండును. విద్యావిధానమునందును, స్థానిక వ్యవస్థలయందును సయితము నిర్ణీతమైన మార్గమునందే స్వదేశాధికారులు నడువవలసియుండును. భారతదేశ రాజ్యాంగములందు మాంటు ఫోర్డ్ సంస్కరణములు ప్రజాయత్ర శాఖలందైనను పరావలంబన స్థితిని కొంచెమైనను మార్చలేదని దేశవ్యవహారములు విశేషముచేయుచున్నవి. ముగిసిపాలిటిలకు కలెక్టరు సమృద్ధిలేనిది నాలుగు రూపములను సన్మానపత్రములకు గాని ఇతర సత్కార్యములకు గాని వ్యయముచేయుట కధికారము లేదు. మంత్రుల యధికారము సయితము ప్రధానకార్యదర్శి యధీనమునందు నిలిచియున్నది. రాజ్యాధికార మంతయును నాంగ్లాధికారుల హస్తములందు గలదు. ఈ యధికారావరణమును తొలగించగల కాలము సామీప్యమునను లేదని బ్రిటీషురాజ్యాధికారు లిందటను నేకగ్రీవముగ కెప్పుచున్నారు. ఆంగ్లాధికార కపచరత్వమునే భారతభూమికి చిరకాలము కలకును శరణ్యమని సానుభూతిగల కార్మిక వత్సమువారు సయితము తెలుపుచున్నారు. ఉప్పుపన్ను సమర్థనాధికారమును పార్లమెంటునందు గలిపారమునందు చిత్తశుద్ధిచేసెను తెలిపింభాషము లీభావమునే స్థిరపరుచుచున్నవి. భారత స్వాతంత్ర్యముపట్ల సానుభూతిగల క్రైవిలియునుగారు సయితము రాజ్యాంగ సంస్కరణముల శాసనము వెలువ నే మార్పునుబొందుట కవకాశములు లేనని విశేషము చేసిరి. సంస్కరణములపట్లను ప్రతిఘటనము జూపుచున్న బ్రిటీషుప్రభుత్వాధికారులు వారి రాజ్యానికిని మార్పుదురికి పక్షమువారును నమ్మజాలరు. అయినను భారతదేశమునందు రాజ్యాంగ పక్షము లేర్పడి ఏకత్వము వారాకత్వపు ప్రయోజనములకు మూత్రమే పని బూనుచు రాజ్యాంగజీవనమును నిలుపుకొనును జేయుచున్నది. రాజ్యాంగ పక్షములు దేశమునందు ప్రబలిం కొలదియును నిరంకు శాధికారమునకు భేదనతంత్రము సుసాధ్యమై వాఙ్మల మధ్యపెట్టె తిమగ సాగుచున్నది. రాజ్యాంగ పక్షములు ధర్మలక్ష్యబద్ధములు గాకను వ్యక్తి లక్ష్యబద్ధము లగునపు డిట్టి దుర్దశయే సృష్టించును.

మగుచుండును. రాజ్యాంగ పక్షముల కిట్టి దుర్దశ సృష్టించుట గాకుండుటకుగాను గాంధీ మహాత్ముడు దేశలక్ష్యమును సర్వతోముఖమైన స్వరాజ్యమునందును ప్రజాదరణపాత్రమైన కాంగ్రెసు నందును లగ్నముచేయుటకు ప్రయత్నించి ధర్మబలమును వ్యక్తముచేయ గలిగెను.

వ్యక్తులకక్షరణము సకల సంస్థాపనలందును ధర్మప్రయోజనములను విఫలముచేయుచుండును. వ్యక్తులెంత మహానుభావులైనను స్వమతకక్షరణమునందు వారిలక్ష్యమును నిలుపుటచే ధర్మలక్ష్యము శిథిలమై వ్యవహారనిర్వహణము దుర్భరమగును. జాతీయవ్యవహారములందు ధర్మలక్ష్యమునకు భంగము గలుగునపుడు దేశారాధనజీవనము సంకుచితమై దురాధ్యమగును. నాయకులు దేశాభిమాన పరాధులు లైనను స్వకష్టప్రయోజనములనే తలపోయుచుండును. ధర్మమును విడిచి ఫలమును క్లాభించుచుండును. భావములను విడిచి యర్థమును స్మరించుచుండును. సాధనమును విడిచి సాధ్యమును గొనియాడుచుండును. ఈ విధేషములు నిరంకుశాధికారులకును వారి యారాధకులకును రక్షణము నొసంగుచు వారి యధికారమును స్థిరతరము జేయుచుండును. భారతీయుల లక్ష్యము స్వరాజ్యస్థాపనమని యందరును నమ్ముచున్నారు. నిరంకుశాధికారవర్గమును భారతీయుల భావముల నంగీకరించుచున్నారు. స్వరాజ్యలక్ష్యమునందును స్వరాజ్యసాధనమనందును గల భేదాభిప్రాయములు శాంతిని గలుగజేయుటకు బడలు సంతోధమును గలుగజేయుచున్నవి. ఎన్నికలు సమీపించుచున్న సమయమునందీ సంతోధము ధయంకరముగ నున్నది.

రాజకీయ పక్షములందు మొదటిపక్షము సేవా పరాధులగుటము. ఈ పక్షమునకు ధర్మముగాని వ్యక్తిత్వముగానిలేదు. ఉద్యోగములు భాగ్యభోగ్యములు వీరికి సంతృప్తికరములు. ఈ పక్షమువారి సహాయముననే బ్రిటీషుప్రభుత్వాధికారులు సుఖముగ జీవయాత్రను గడుపుచున్నారు. వీరి లక్ష్యమును సాధనమును నుద్యోగ ప్రయోజనములందే గోచరమగుచుండును. రెండవపక్షము హోంరూలుపక్షము. ఈపక్షము బెజంటమ్మగారి పక్షము. ఈపక్షమునకు “నేషనలు కాన్ఫరెన్సు” అని నామకరణము చేయబడినది. ఈపక్షమునకు లక్ష్యము వలసరాజ్యముల స్వపరిపాలనము. స్వపరిపాలనమునకు సాధనము సక్రిమాందోళనము. ఈపక్షము వారికి ప్రత్యక్షచరణము పరివర్తనమార్గముగ దోచుచున్నది. ఈ పక్షమువారు నేడు బొంబాయిందు బెజంటమ్మగారి యాధికత్యమక్రమముగలరు. స్వయంనిర్ణయ సాధనమునని రాకాంక్షించెడి హోంరూలును శాసనయందు ప్రతిపాదించి పార్లమెంటునకు బంపుట బ్రయత్నములను జేయుదురు. ఈ పక్షమువారు చేయుచున్న ప్రయత్నములు న్యాయాంధియాపత్రిక ద్వారా తెలియుచున్నవి. ఈపక్షమువారును శాసనసభలకు బ్రతినిధులనుబంపుట కేర్పాటును జేయుచున్నారు. దేశమునందే నలుపురకో సభ్యత్వము గలిగినను సీకత్వమునకు కలుకుబడికాని బలముగాని యుండుట దుర్లభము. ప్రజ్ఞావతియైన బెజంటమ్మగారి పక్షమునకు ప్రాణము. బ్రహ్మజ్ఞాన సమాజిక లక్ష్యగుణాటకనునడిచినను ప్రయోజనముమాత్రమగునది. బెజంటమ్మగారు హోంరూలు ప్రకటన పిదపమే పార్లమెంటునకు సమర్పించి కేర్పాటుచేసినను ప్రభుత్వమును నిర్వంధించు ప్రజాబలముగాని ధర్మబలముగాని ఈ పక్షము గలదు. బెజంటమ్మగారికి వాదవిధానమునకు

మెంటునందలి కార్మికసభ్యులు సానుభూతిని జూపుదురను విశ్వాస ముండియుండును. కాని ఇటీవల బ్రిటీషులునుగారి యాచరణ మీ యాశను నిరాశ చేసియుండును. బెజంటమ్మగారి యప్రతిపాత్రమైన వ్యక్తిత్వము సాచర్యమునకు ప్రతిబంధకముగ నున్నది. బ్రహ్మజ్ఞాన సమాజమునందువలె రాజ్యాంగ సమాజమునందును బెజంటమ్మగారు బ్రహ్మత్వమును వహింప గోరుచుండురు. స్వార్థనాశనమును బోధించెడి బ్రహ్మజ్ఞాన సమాజమునందు బ్రహ్మత్వ నిర్వహణము సాధ్యమైనను స్వార్థభద్రము నపేక్షించెడి రాజ్యాంగ సమాజమునందు బ్రహ్మసానాధిపాతము సాధ్యముగాదు. మొదటి ఎన్నికల సమయమునందు బెజంటమ్మగారు లిబరలుపక్షముతో గలిసి పనిజేయుటకు సంకల్పించినను వారి మానమువలన సీ సయోగము సాధ్యము గాకుండెను. ఇప్పుడు బెజంటమ్మగారు తమ జలములను చేరదీసి సంగంధమునకు సిద్ధముచేయుచున్నది. హోంరూలును సంతాపించుటకు జేసిన ప్రతిజ్ఞను సఫలము చేయుటకు బెజంటమ్మగారు చేయుచున్న ప్రయత్నములు క్లాభ్యములు. కాని బెజంటమ్మగారు త్యాగమురీయైన గాంధీ మహాత్ముని మీదను కురిపించిన నిందలును నిష్ఠురములును వారి యాత్మశ్లాఘనమును నా పక్షమునకు ప్రజాపోషణమును ధర్మబలమును గలుగజేయకను నాశాభంగమును గలుగజేయుట సహజము. ధర్మసాధ్యమైన లక్ష్యము కేవలము ప్రయోజనసాధ్యము గాజాలదు.

కర్వే పండితుడు

రాజ్యాంగ సంరంధమునందు దృష్టిని లగ్నము చేసిన భారతీయుల దృష్టి యితర రంగములందు బ్రవేశమును గాంచజాలకున్నది. జాతీయస్వాతంత్ర్యస్థితి సకల ధర్మారాధనములకును సాధనమని ప్రజలు గ్రహించి వారి శక్తిసంతయును రాజ్యాంగ సంరంధమునందు వినియోగించుచు నితర రంగముల ప్రయోజనములను నిర్లక్ష్యము చేయుచున్నారు. రాజ్యాంగ ప్రయోజనమునందన్ని ప్రయోజనములును నిమిడియున్నను ఇతర ప్రయోజనములకు సైతమవకాశములు గలవారు పాటుపడుట దేశక్షేమమునకు సాధనముగ నుండగలదు. స్వరాజ్యప్రచారము జరుగుచున్న విధముననే సకల వ్యవస్థలయందును ప్రచారము జరుగునపుడే స్వరాజ్యానుభవము ప్రజలకు సాధనము గాగలదు.

కర్వేపండితుడు క్రస్తులము దేశమనందు
వ్యాపించియున్న విద్యావిధానము కరభామామఖ
మునను విద్యాభ్యాసమును జేయుచున్నందువలనను
గలిగిన యనర్థములను గ్రహించి దేశభాషామఖము
నను విద్యాభ్యాసమును జేయుటకు బూని కొనెను.
కర్వేగారు స్థాపించిన శ్రీ విశ్వవిద్యాలయమునందు
విజ్ఞానప్రాక్తికి సాధనమైన విషయము లన్నియును
గరింపజేయుచున్నను ఇతర విశ్వవిద్యాలయములకు
సకలుగాకను ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వమును గలిగి శ్రీ
విద్యావ్యాపనమును సులభముచేయుచున్నది. ఈ
విశ్వవిద్యాలయమునందాంగభాష నయితము రెం
డునభివృద్ధి నేర్పజేయుచున్నది. గత శతాబ్దమునందు
సర్ దామోదర భాస్కర్ దామవలనను నిర్మిం
చిన నూతనగృహమునందు ప్రవేశోత్సవము సర్
హార్వర్జ్వా వాడియా ఆధిపత్యముక్రింద జరిగింది.
వాడియాగారు పార్శ్వతికి సహజమైన యాంగ్ల
భాషాభిమానమును బూని ఆంగ్లభాషకు భాస్కర్
కళాశాలయందు వరానలంబనమునకు మూలమును
విజ్ఞాన వ్యాపనమునకు ప్రతిబంధకమును వైన
యాంగ్లభాషకు ప్రాముఖ్యత సుసంగవలయునని
చేసిన హితోపదేశమును విద్యాభిమానుల యాద
రణమును బొందజాలదు. అన్ని విశ్వవిద్యాలయ
ములయందును దేశభాషకు ప్రాముఖ్యతగావలయు
నని కోరుచున్నపుడు శ్రీ విశ్వవిద్యాలయమునం
దాంగభాషకు ప్రాముఖ్యత సుసంగవలయునని
కోరుట విద్యావ్యాపనమునకు స్వధర్మరాధనము
నకు ప్రయోజనకరము కాదు. కర్వే విశ్వవిద్యాల
యమునందలి విద్యాప్రణాళిక వర్తమాన విద్యా
విధానములమీద నాధారపడియున్నను విద్యా
విధానములందు స్వతంత్రవ్యక్తిత్వము గనబడు
చున్నది. కీర్తేషులైన సర్ విశలదాసు భాస్కర్
ఈ విశ్వవిద్యాలయమునకు పదిహేనులక్షల రూప్య
ములనిచ్చి శాశ్వతమైన కీర్తిని గడించెను. మూల
రాజు ఖటావ్ గారు రూ 35,000 లను వసతిగృహ
నిర్మాణమునకు దానముచేసి వారి విద్యాభిమాన
మును విశదము చేసిరి. కర్వేగారు చాతలకును
నధ్యక్షులకును సభ్యులకును వందనములను సమ
ర్పించుచు విద్యాలయము ప్రజాదరణమును సులభ
రీతిని బడయుటలేదని తెలిపినభావము విద్యాభి
మానులకు విచారమును గలుగజేయగలదు. కర్వే
గారు స్థాపించిన విశ్వవిద్యాలయము వారి విద్యాభి
మానమును కార్యకరత్వమును నిరాదంబర ప్రతి
భను వ్యక్తము చేయుచు నితర రంగములందు
దేశ భాష్యుడయి మునకు దేశ భాషిమా
నులు పాటుపడుటకు గల యవకాశములను విశద
ము చేయుచున్నవి. రాజకీయాంతోనమున్నందు
లక్ష్యమంతయును ముగియున్న సమయమునందు
దేశారాధకులకు కర్వే గారి సేవాకరత్వమును
ఆదర్శముగ నుండు గాక! ఆంధ్రమహాజనుల కివిష
యము ముఖ్యముగ గమనార్హముగ నున్నది
కోకల్లెహనుమంతిరావుగారు ప్రాణసమర్పణమును
జేసి స్థాపించిన ఆంధ్రజాతీయకళాశాలయను రావు
బహదరు వీరేశలింగము పంతులుగారు యావజ్జీవ
మును వినియోగించి స్థాపించిన మానందాశ్రమము
ను ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణగారు శ్రీ విద్యావ్యాప
నమునకు దలచెట్టి సారదానికేలమును నాంధ్రుల
పోషణమును నాదరణమును గోరుచున్నవి.
ఆంధ్ర దేశమునందు గల శ్రీమంతులు,
ఉపాధ్యక్షులు, వర్తకులు, రాజులు, మహా
రాజులు విద్యాభిమానమును దేశభిమానమును
గలిగి సర్ విశ్వల దాస్ భాస్కర్, కర్వే పండితుడు
ముదలైనవారితో స్వీయవిద్యాప్రకృష్టావనములను
బాపించి స్వధర్మనిర్వహణమునుజేసి ఆంధ్రప్రపం
చాభ్యుదయమునకు దోడ్పడుదురు గాక!

స్వరాజ్యవతాక సంరంభము
నాగపురమునందు స్వరాజ్యవతాక సంరం
భము ప్రారంభమును దాల్చుచున్న విధమును
నిర్వహించుట కార్యము తెలుపుచున్నది. గాంధీ
దేవమును బంధనమున స్వీకరించిన వారికి సునర్వ
రము. కఠినశిక్ష విధించబడి టులు తెలియచున్నది.
ఆంధ్ర సేనకులును సేవరమునందు జేరియుండును.
స్వీకరించుటలు భయమును గలుగజేయుటకు బడలు
బాధించు సయితము స్వరాజ్యసేనకు బురికొలుపు
చున్నవి. మొన్నను పదగురు బాలురు నిర్బంధ
మును స్వీకరించుటలు తెలియచున్నది. వారి
నుండి దండనాధికారి అయిదుగురిని వారి కని
తనము వలనన విడిచిపెట్టెను. ఇంతవరకును 880
సేవకులు స్వరాజ్యవతాక సంరంభమునకు స్వరా
జ్యవ్రహ్మసమును స్వీకరించిరి. అన్నిరాష్ట్రముల
నుండియును స్వరాజ్యపైసకులు నాగపురమునకు
బోవుచున్నారు. చెన్నపురినుండి స్వరాజ్యవ్రతక
యందు సహాయసంపాదకులుగ పనిజేయుచుండిన
వరదాచార్యులుగారు నాగపురమునకు బోయి
యుండిరి. దేవదాసుగాంధీగారు నాగపురము పోవు
టకు కయనమై పోయిరి. జవహరిలాలు నెహ్రు
గారు సయితము చెరను గోరుచున్నారు. వ్యక్తిని
జూచి వ్యక్తియును రాష్ట్రమునుజూచి రాష్ట్రమును
సేవాదీక్షయందు భక్తిని జూపుటకు బూనికొన
గల విధమును దేశ వ్యవహారములు స్ఫుటము
చేయుచున్నవి. నాగపురము లధికారు లంద
రును నిర్బంధించి ప్రజాశక్తిని నా ప గ ల రో
యోచించువలసి యుండును.

ఆగ్ని సర్వత ప్రకోపనము
ఇలలీయందు గల వెనులీయను ఎత్తుబా
లము ఖుల ప్రకోపనదశను దాల్చి మెలులవ్రదేశ
మునందు సర్వోధమును గలుగజేయుచున్నది.
ఆగ్నిప్రవాహము నలమట్టివలె ముప్పది లక్షగుల
ఎత్తునను అన్నిదిశలందు ప్రవహించుచున్నది.
కొన్నిగ్రామములు నిక్కకి దబడి నశించినవి. నిప్పు
వాన యన్నివైపులను గురియుచున్నది. ప్రజలు
హాహాకారములతో వైప్రస్థాధరలతో స్వస్థలము
లను వదిలిపోవుచున్నారు. ఇంతవరకును మనజుల
కు ప్రణోపదనము గలుగలేదు. గతించిన 2000
వ ద్దయందును నీ కర్వతములు 20 సార్లు ప్రకో
పదశను దాల్చి మహానాశమును జేసినవి. నిప్పు
ప్రవాహముక్రిందను రమ్యములైన వట్టణములు
ప పూడిపోయినవి. పాంపిపట్టణ మీ యగ్నిపర్వత
ముల భయమును సంస్మరింపజేయుచుండును. ఇలలీ
ప్రభుత్వము ప్రజలకు సేకరివిధములను సాహసము
చిన్నది. పదిదినములలో ప్రమాదము తగ్గినతోడ
నే ప్రజలు తిరిగి దానిక్రిందనే వాసస్థలముల నేర్ప
రచుకొన గలరు కారణ మక్కడను మంచినంద
తోటలు పెరుగ గలవు. మానవుల లోభసాహస
ముల ప్రభావమును వర్ణించుట కేవరికిని తరము
గాదు.

ఉప్పుపన్ను పార్లమెంటు చర్చ
పార్లమెంటునందు ఉప్పుపన్నుచర్చకు బట్టిన
దురంతము లిబరలుపక్షమునకును ప్రజామాందోళన
పరాయణులకును కన్నులను తెరిచియుండును.
చర్చకేసు ఫలముగలుగునన్నను అసంపూర్తియైన
చర్చకు పూర్తి చేయుటకైనను మంత్రయైన నాల్
డ్వియంగా రభయము నొసంగజాలకున్నారు. పార్ల
మెంటునకును బ్రిటీషు రాజ్యాధికారులకును భారత
రాజ్యాంగములపట్లనుగల శ్రద్ధాభక్తులనుచెలుపుట
కట్టియడతము లనవరతము గలుగుచున్నను పార్ల
మెంటు ప్రమమూలము మనహృదయమును నింక
జాలకున్నది.

స్థానిక వార్తలు
గవర్నరుగారి పర్యటనము:—నిలిండుడన ప్రభు
దండము జూన్ 28 న సేదెన ఉదయమునందు మైసూ
రును బయలుదేరిరి. మైసూరునందు మహారాజువారి ఆతి
థి మూడిదినము బందెదిరి. 29 క తేదెన మైసూరునుండి బె
లూరునకు వచ్చెదిరు. 30 క తేదెన కొయంబూరును బల్లె
దిరు. మొల జూలై నే 1 క తేదెన ఉదయమునందు శంకరు.
శేబరు కమిషనరు:—శేబరు కమిషనరు జి.
యచ్ పాడి నగర జులై శిల రన తేదెనందు మూడు శిల
క శిల ప్రవై వెళ్లెను. ప్రస్తుతము కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగ పనిచే
యచున్న హెచ్. హెచ్. యచ్. యం. కైలసుగారు శేబరు
కమిషనరు పదేయదుండెదరిని ఈ వార్తలు గజెటునుడు ప్రక
టింపబడినది.
నిషేధపు టుత్తరువు:—రాను గార్డులను పత్రిక
యొక్క మే శిల 10 తేదె గంచెదరాండు, వి. పి. సి. 124 కె
క్ల న అనుసరించి కలెక్టరులకు రాజధాని పూరితములను ని
మనుట ప్రాయశఙ్కము ఈ గురికిలన్నియు ప్రభుత్వమువారు
స్వాధీనమయకొనిరిని నిషేధపు టుత్తరువు ఈ వార్తలు గజెటునం
దు ప్రకటింపబడినది.
హైకోర్టుదీక్షలు:—హైకోర్టుదీక్షలు గా సర్ విలి
యం వియలింగ్ సర్ యచ్. డి. కల్లుకట్లగారు త్వరలో శిల
పువై వెళ్లెదరు. వీరిస్థానమున జిల్లా సెషన్స్ జడ్జి యి. హెచ్
నాలసు, జి. డబ్ల్యు. హ్యూడుగారు హైకోర్టుదీక్షలుగ నియ
మింపబడిరి.
స్వామాజ్య శాసనసభ:—ప్రభుత్వోద్యోగు
లను ప్రభుత్వమువారిచే స్వామాజ్య శాసనసభ్యులుగ నియమింపబడి
నవారును ఆల రావుమహిపతి పి. డి. శ్రీనివాసా చారిగారు
తమ కర్వతమునకు రాజీనామా ఇచ్చి నారు. వీరిస్థానమున ఆర్.
మరిహయ్యంగారు స్వామాజ్య శాసన సభ్యులుగ నియమిం
పబడిరి.
పత్ని వియోగము
శ్రీమత్ గట్టుపల్లి శేషచామ్యులుగారి (మొకటి కె
లేఖ ప్రకటనంపాదినది. తిరుగుడి భారతమునందలి రెండు
పత్నుల నొసంగినారు) భర్తగట్టు 16 క తేదె కనివారము
నాడు ఉదయము 9 గంటలకు చచ్చుటలో చనిపోయెను.
ఆ సాధ్యులకి కార్యభాషయందు చక్కని పాండిత్యముగలవ్య
క్తి. ఈ బంధి లక్ష్యాచార్యులవారి గోపాభ్యాసములను
సూక్ష్మ ఆమె గొంత వానెను. అని తె. బాలకృష్ణయ్యగారు
పత్నిలకు వాసిరి. (శేషచామ్యులవారి కలిగిన భర్తపత్ని
వియోగమునకు సేము ము సాను భూతిని విన్నవించుచు
ఆ సాధ్యులకి ఆత్మకు కాంతి నొసంగ శ్రీ మన్నారాయణుని
ప్రార్థించుచున్నాము. ఆం. క. పం)
మొత్త జాతి విద్యార్థుల మచిత వేతనములు:—
ఆదికృష్ణ, సత్తజాతి విద్యార్థుల విద్యావిద్యుక్తి 1923-24
సంవత్సరములో ఎలిమెంటరీ, సెకండరీ, కాలేజీ, లాతరగతుల
లో ఉండు విద్యుజాతి విద్యార్థులకు నిర్ణయించినవారికి విద్యుల
రక్షింపులను తెలువను తిరుగుచునని శేబరుమిషనరుగారు
చెలుపుచున్నారు. వడంగం, నేతి, కమ్మరపములు శేర్వోకను
వారికిని, బుక్కేపింకి, కమ్మరయిలో (పొందెన్ను) కల్లంకిం
గు, శేర్వోకను వారికిని, కిట్టూ, వైగల్లకును నూతన స్కూలులకు
పి. కె. లి. య. బ. డు. ను. ఈ స్కూలులకు పి
కె. లి. నొ. స. గు. ట. ను. గూ. కె. లి. న. చ. ట్ట
ములు విద్యుల 1923 మే 3 క తేదె గజెటులోను పదవ రెం
డు గజెటులలోను ప్రకటింపబడినది. దరఖాస్తులు జూలై 1 క
తేదెనందును పంపుకొనవచ్చును. దరఖాస్తుసారములు మంత్రా
లు శేబరుమిషనరు ఆఫీసులో కొనబడును.
జులైలో నిమ్మజాతి విద్యార్థులకు వసతిగృహమునకు శ్రీ
కృష్ణులకును జూలైలో నుండకొరుజూరు యా శిల 25 క
తేదె లోగా దరఖాస్తు జేయవలెను. పోస్టులో 40 పండ్లకి
మూలం పగలికియుండును.

అప్పుడు పాపమును దృష్టుమును జూడెనును (మే. 10: 26) నా దృష్టికొరకు కాదులును "నాదులును" అనుటాని ప్రవృత్తును కొరకెనే ప్రవృత్తులనును తెలుసా కాదునార్ దేవప్రభుగారి.

వలస దేశములందు భారతీయులు

భారత శాసనసభయందు తీర్మానము

ప్రతిభాగ విధానమును గోరుట

సీమా బాను 20:— భారత శాసనసభ యొక్క 1928 వేలము (ప్రతిపాదించబడుటకు నోటిసునాసని తీర్మానముల లో చర్చావారము రాంజీగాన భారతదేశముల నిర్వహణకు బ్రిటిషు అధినేతపాలన సందర్భము భారతదేశముల ప్రతి భారత చర్యకు గడంకలెన ని ప్రభుత్వము వారి ని గోరును నోటిశాసనమునుపాదించెదరు అందిట్లుగలదు 1. భారతదేశమున ప్రజలయ అధినేతపాలన సందర్భమున, ఆయా అధినేతముల వారిచే జేయున ప్రజలయభ్యుదయ భారతీయులపై పెట్టి నిబంధనలు విధించబడెనో, అట్టినిబంధనలనే విధించెనో, 2. అధినేతపాలన లెక్కలను ఈ దేశమున స్థి నివాస మున్నవయిన గోరు సందర్భమున ని బంధనలు అధినేత దేశమున నిర్దేశించు భారతీయులపై పెట్టినిబంధనలను అంగీకరించునో యుండెనో, 3. ఈ దేశపాలనకు భవమునుండి వేరయిన సగులు రాష్ట్రీయాధికారము లందుగాని, కేంద్రభూమి ద్వారాములందుగాని ఇట్టి అధినేతముల వారికి ప్రజలయను నిషేధించవలెను. 4. ఇట్టి అధినేతములందు రిజిస్టరు జేయబడినట్టిగాని, అత్యంతపాలనచే నడపబడునట్టిగాని సాగలన వేటిని భారతసాకాలములందు ప్రజలయ నీయరాను. 5. భారతీయులపై నిర్బంధ నిబంధనలు అధినేతములనుండి దిగువతలకు అందు పడుటలపై ద్వితీయము దిగువతలను విధించెనో.

భారతదేశమున జనానురాయభార

కలకత్తా, జూన్ 20:— జనానురభుక్తమున విజ్ఞానాం కాఖ్యాయ కార్యదర్శిగనన్న కె. ఇరటుగారు కలకత్తాయందు అట్టిని కాన్సుల జెంతుగ నియమించుటచే. ప్రస్తుత వివాదా మునకు యురకు తిరిగి గంకా మందు రేకపాముట జనున.

భారతదేశ ఎగుమతి దిగుమతులు

కలకత్తా జూన్ 20:— మే మాసమున బ్రిటిషు ఇండియాలో 1928 లక్షలరూపాయల విలువగల వస్తువులదిగుమతి జేయబడెను. 800 లక్షల రూపాయల ఎగుమతు లొనర్చబడెను. 458 లక్షల రూపాయల ప్రైవేటుభవము దిగుమతి జేయబడెను. వ్యాపారము దాదాపు 727 లక్షలవరకు భారతదేశమున కను కూలముగ నున్నది.

కరాచీలో రాజద్రోహపు కేసు

సింధుదేశమున భిక్షాభతు సతాముతో గూడ సంచారము చేసెనపుడు హత్య అజ్ఞానమైనా గాన రాజద్రోహమున బోధించెన అతనిపై కేసువేసిరి. నిన్న (20 వ తేదీ) కరాచీలో జరిగి ఒక వర్ణము కలకత్తా చేయబడెను. (ఆ. వె)

నర్. చిమనీ లాల్ సెటల్వాడుగారు

న్యాయవాదవృత్తిని ప్రారంభించుట

బొంబయి జూన్ 20:— ఇటీవల బొంబయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసగిన నర్. చిమనీ లాల్ సెటల్వాడుగారు బొంబయి హైకోర్టుందు న్యాయవాదవృత్తిని తిరిగి ప్రారంభించిరి.

అ షా స్త్రీ యము

ఈ ప్రభుత్వములపై బొంబాయి తీర్మానములకాస్త్రీయ నునియే చెప్పవలెను. బొంబాయి తీర్మానము దాడుగాన వను క్కొనబడెనాక, నిర్వహణచేసెను, యేదోవిధమున దాడుగాన పురోవ పెట్టిగాని లాభములేను భయముచేసెను. బ్రిటిషులలో నిధిగంభావ లాభములది యుండెరి. అందువలన తీర్మానమును ఖండించుటకు, దానికి విషయమున పనిచేయుటకు దాని నాపాదించినవారి కధికారముగలదు. దాని దేశాధిపతియ గమనించునూడ మన ముఖ్యవిధి. దేశాధిపతియనునో, బొంబాయి తీర్మానము ప్రభుత్వము బహిష్కారచర్య చేయవలసియున్నది. దాడుగాన తత్ఫలము కోర్టి యతికాక మిగిలినో, కోడికాలములతో వారియొకట నడియొకట కాగా, తిరిగి పూర్వస్థితికి తప్పక రావలెను. ఈవిషయమున నే. భారతము సంకేతములేను. (కాంగ్రెసు)

కెన్యాసమస్య.

“కేసును అందు అధినేతము” అందెను క్రింద ఇట్లు ప్రాయశాస్త్రము.

అనుదినము వార్తాపత్రికల జరుపువారికి కెన్యాసమస్య యనుతోటి కలదని తెలిసియు ముందును. ఈవిషయమై తెలుపు వివరములకు “కెన్యాలోని భారతీయులు” అను కీర్తి యందును.

భారతీయులకు తెలుగులతోపాటు సమానమగు హక్కులను నొసగుదురా, భారతీయులు వలసభావంతో నేర్పాటులయెదురా, పీఠభూములను తెలువారికి ప్రత్యేకంజెదరా- అను విషయములనుగూర్చి రాజభారతీయులు అధినేతరాజ్య మంది కార్యాలయమునకు వచ్చియున్నవి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముందు జాతిసామ్యము అను నూతనము (కన్యతము) తోరాము సాగుచున్నది. ఈజాతిము ముఖ్యమైనది. కాని భారతీయులకును తెలుగులకును వివాదమునకు కారణమున ముఖ్యం కేసును నియం కటిగలదు. ఈ కేసుకు ఆఫ్రికా ప్రాంతముల రాజ్యమున రాసరి అధినేతరాజ్య మందితాధీశమున నుండలెనా తేక కెన్యా యందు ద్రవ్యము సుపాదించుకొను విమిత్తము చేరినోటి పాటి ముడి తెలుగులకు నిరంకుశాధికారమునకు లోబడియుండలెనా యిందు ముఖ్యంకము. ఈ విషయమై ప్రస్తుతము వివాద ముదగుచున్నది. కొలదివారములలోపు ఈ కేసు అన్ని యు కరిమిగిలు కాగలవు.

ప్రస్తుత విషయస్థితికి తోడ్పడిన విషయములను సంక్షిప్తముగ నుదహరించి చూడము. కెన్యాలో ఆఫ్రికము 8, 000, 000 మందియు భారతీయులు 25, 000 మందియు, తెలువారు 18, 000 గలరు. కెన్యాదేశము యొక్క రాజ్యాంగ విధానములయొక్క (కానకాలినరలే) యుండెను. తెలుగులకు తమప్రతినిధులను కానకభ కెన్నుకొనిరి. కాని గవర్నరు అధికారములను అధికసంఖ్యాకులను నియోజించుచుండియున అధికారము అంతయు అతనిచేయియుండెను. అనునద్యారా అధికారేతరాజ్య మందియు, సార్వభౌమప్రభుత్వమువారును అధికారమును చెలాయించురు. కెన్యాప్రభుత్వము ముడి నుండియు తెలుగులయెడ అసామాన్యమగు సామాభూతి చూపుచుండెను. కొండే వివాద నుండిన మందిభూమిని వారికి అమ్ముచుండెరి. తదా అమిర తక్కువ ధరలకు 999 వ సంవత్సరములకు సుత్త యిచ్చుచుండెరి. ఆఫ్రికను భూములలో ఆఫ్రికనులు నివాస మేర్పరుచుకొనుట తెలుగులకు ఇబ్బందిగ నుండును. అందుచేత వారిని అవ్వటముండి తేరినీ అలకన్నున తక్కువ సారకు మైన ప్రజలమునకు బొమ్ముచుండెరి. తెలుగులకై ఆఫ్రికమున తక్కువ మార్కెట్ల పనిచేయుటకు నిరాకరించియును ప్రభుత్వమువారు తెలుగుల యొత్తికి లొంగుచు తక్కువమార్కెట్ల బొమ్మరి ఆఫ్రికనులకు తొంకం పెట్టుచుండిరి.

కాని కొంతకాలమునుండి తెలుగులకు ఆ సంకల్ప ప్రారంభమయ్యెను. మూలము తలపెట్టిమిత్తము ఆఫ్రికమునై నిర్వహణ నునయోగించలెనో, వారు ట్టుబట్టిరి. కానమును ప్రజలకెట్టియో తేక ఆఫ్రికనులపై కధికమగు తక్కువను విధించుటయో జరుగవలెనని యొత్తికి ఎలిగించెరి ఈ దేశమునందు ప్రభుత్వాలాభము అధికముగ నుండుటచే అందులకు స్థానాధికారముగాని అధినేతమందిగాని యంగీకరింపరెరి. వెంటనే తెలుగులకు ఆగ్రహముజెంది ప్రస్తుతపాలకవిధానమును ఖండింపజేయబడిరి. కానకభలో “సభికారములకాటి”ని ఆక్షేపించుచు రాజ్యకాయుర పరిపాలనమును సాగించుదని కోరుచుండెరి. ఈ సందర్భమున రాజ్యకాయుర పరిపాలన మన్ననేమి? ప్రభుత్వ విధానము, ఎన్నుకొనుదిన మొకటి కానకభ్యులకు రాజ్యకాపించియుండును. కాని అందులకు నియంజనము లేదు. ఈసంఖ్య ఆఫ్రికలోని 80 లక్ష 40 లక్షలవరకు గాదు. ఆ 18,000 మంది తెలుగులకు నుండియు ఎన్నుకొనవలెను. ఆ విధాని యారభాగములలో ఇట్టి యొకట ఎలిగను. అనిగా గిగించబడెను. తదనుగునముగ, కృతేకములు తేక ఆక్షేపించెను తెలుగులకు తక్కువించి తదిసోపుట తలపెట్టిరి.

నోరుగల తెలుగు, నోరులేని ఆఫ్రికను గాక. మరెవరైనా అందు 25,000 మంది భారతీయులుగలరు. నియోజకాధికారముండి మొకటి తెలుగు సార్వభౌమత్వముండిన, సామ్రాజ్యముందు జాతిసామ్యముండిన, భారతీయుల విషయకు విభారతీయులను భారతదేశమున కోరుమాన్తీకొనినవారమునకటి

నితిగాలేదు. అందులకు తెలుగులు వెంటనే సమాధానమునగిరి. “ఇది తెలువారిదేము” అని వాదించుకొనెను. “కెన్యా పీఠభూములందు ఏ భాగముగాని తెలువారికి తప్ప ఇతరులకు విక్రయించరాదని వెనుకటి అధినేత రాజ్యాంగమంది యొకట బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును వాదాము గావించెను. పీఠభూములు ప్రత్యేకముగ తెలువారికై యుండవలెను.

భారతీయులు వలససమస్యపైని వెంటనే మాన్యులెను. కెన్యాలో నిర్వహణ భారతీయులను ప్రత్యేకముజేయుటకు బలపరెను. భారతీయులకు నియోజకసార్వభౌమత్వ మియ్యరాదు. ఇచ్చినయెడల కెన్యాప్రభుత్వము భారతీయుల యాధీశమున నుండును. అట్లుగలచే ఆఫ్రికా వాసులకు అనియంకయుక్తము మహమ్మదీయుల యొక్కయు సామ్రాజ్యము చేయుటయగును. క్రైస్తవమతము, వాగరకమును మనము కిక్కిరి తివార మగుదుము. మనవిరిమకు భగ్యమును మనము నిర్వహించుటకు తెలవయిష్టముండిలేని, సార్వభౌమ ప్రభుత్వము వారు భారతీయులకు ఎన్నికాధికారముచ్చిలేని అప్పుడు మేము మోదముల తీసికొని ఎగుల ప్రయోగము చే, మా కోరికల నెరవేర్చుచుండుము.

కేసుక తెలుగులకు భారతీయులకును వివాద వినిధిముగ నేర్పడినది. తెలుగులకునెనే తమకు ఒక రిజిస్టరునుందు సమానమగు నియోజకసార్వభౌమత్వము నియంజనయియు, తలసంఖ్య విషయమై క్రైస్తవభూమల నేర్పాటుచేయరాదనియు భారతీయులు వాదించుచున్నారు. గత సంవత్సరంతమున అందెనుగ తోకరాకే ఏర్పాటుయ్యెను. కాని కెన్యా తెలుగులకు అతితెలియగానీ, తమకోర్కెలను సుప్రభుత్వముగ నెలవేర్చి యెడల కేసుల మునయోగించెనని వారు తెలిసిరి. ఈకోర్కె వారు ప్రచారము నలప జేయబడిరి. తెలుగులు ఒక విమత సహాయతో ఆఫ్రికనుల కేయోభిక్షుధిని గమనించువారివలె నటించుచు ఇంగ్లాండునకు వచ్చిరి.

మరవృత్తలమున డెలమెరుగ భువు యొక్కయు గ్రామ యొక్కయు యెక్కువ మటుమాయమైనది. (1) ఆఫ్రికనుల రాజ్యకాయుర పరిపాలనమును స్వయముగ నిర్వహించుకొను కత్తిరి సంపాదించుకొను సంకేతవరకు కానకభయందు అధికారుల మొకటియు, గతర్పురుకు అధికారమును ఉండవలెననియు (2) కెన్యా కృతేకమునా రములందు సార్వభౌమత్వ ఆక్షేపించియు, అక్షయవారములు సంప్రభుత్వము అధినేతరాజ్య కార్యాలయమువారే యామకొన వచ్చుననియు భారతదేశవిధులు స్పష్టపరచినాక. భారత రాజకార వినిధిముగ తెలుగులకు తగిన ప్రత్యేకత మిచ్చిరది. కెన్యా ప్రభుత్వమునకు రాజ్యక 10000 తెలువారు కపించరాము. 25,000 మంది భారతీయులను కపించరాదు. అధినేతరాజ్యమందియు సార్వభౌమప్రభుత్వమును ఇప్పటివలెనీ పరిపాలించు ప్రాతినిధ్యసంఘము తెలువారి గాక భారతీయులకును ఆఫ్రికనులకును సమానమగు సభికాముల నొసగవలెను.

ఆఫ్రికనులపై అధికారమున్న భారతీయులు తెలుగుల కన్నున వ్యాధిముగ ప్రకర్తించురది చెప్పుటలేదు. కాని భారతీయులట్టి అధికారమును కోరుటలేదు. తెలువారి ప్రత్యేకభావము నిమిత్తము “రాజ్యకాయుర పరిపాలన”ను కోరుకది తెలువారే. తెలుగులు తీసుకొనిన సార్వభౌమప్రభుత్వ మియ్యదగిన సమాధాన మొక్కటియే.

కెన్యావిషయము చాల ప్రభుత్వమైది. ఆఫ్రికాలోని బ్రిటిషుపరిపాలనా విధానమును గూర్చి అది యభిప్రాయమును నిర్వయించగలను తెలుగుల కోర్కెలకు సంగీరించుచో వెనుకటి రోడిసియా కేటాలు అల్లరులు మరల తలమారును. అట్లుగాక, ఆఫ్రికా ప్రాంతములను అధినేత రాజ్యమందితాధీశమున నేయించి వలసకేసులను గూర్చి యు ఎన్నికలకు గూర్చి యు యూకోపించునందును, భారతీయులకును సమానాధికారముల నిచ్చి సార్వభౌమప్రభుత్వము వ్యాధిమూయున ప్రకర్తించును.

హిందీ - తెలుగు

వాలశెట్ల 0-6-11

మొదటి వాచకం 0-6-1

హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ 0-0-0.

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు నిలయును నులభ కేయిలిని ప్రాయమునవి.

కేవల ఖర్చు ప్రత్యేకము

అంగ్రద్రుక్త కార్యాలయము,

కె. 7 కలెజ్ కలెజ్, మదరాసు.

విదేశ వార్తలు

ఉప్పుపన్ను

చర్యచరమలయిననుట

ట్రేడింగ్ గారితో సమాధానము

లండన్, జూలై 19:—14 వ తేదీన కామన్వెల్త్ లో ఉప్పుపన్నును చూపుచున్న చర్యచరమలయిననుట ట్రేడింగ్ గారితో సమాధానమును పట్టిచేసినవాటి కలహించిందిగాని ఇండియా సంస్కరణసభ్యుల కంతకును తాను కలహించలేదనియు డెయిలీ హెరాల్డ్ లుద్ధితా విలేజ్ లో తెలియజేసినటుల రూపుదిద్దుకొనుచున్నాయి.

ట్రేడింగ్ గారికి కలహించుట తెలియజేసిరి. కాల్కినం ఘనవారు ఇండియా సంస్కరణసభ్యులను సమంజసము నక్కరలేదనుటయే కాక భారతీయ రాజ్యాంగసంస్కరణములు మార్పుజేడక ఇప్పుడున్నట్లులే సంబంధించినట్లు పక్షమున, త్వరలో నిండు వ్యవహారమును ఇచ్చేసమితి భారతీయులకు అభయమియ్యవలెనను ఉపదేశము గలుగును.

సోవియట్లు - పారసీకులు

వర్తమానములనుబట్టి కుదరదు

టెహ్రాన్, జూలై 19:—ఇటీవల బ్రిటిషువారు చేసిన చర్యలను సోవియట్లు జనకంటకములై, అందుచే పారసీకులు ప్రభుత్వమువారు సోవియట్లతో వర్తమానములనుబట్టికను తేనుగానే ఉంటుందని. సోవియట్లు విమర్శలు తెలుపుచున్నారు.

అమెరికను ప్రభుత్వ దాయము

చాలా ఎక్కువగా నుండుట

వాషింగ్టన్, జూలై 19:—జమాఖర్చులను తెలియజేయుచు నుండు 828000000 డోలరుల వద్దము వచ్చుచున్న ఈ సాయము 200000000 డోలరులు అదనపు అదాయము వచ్చుననియు హామీను అభ్యర్థించు తెలియజేసెను.

అంగ్లో అరబ్బుల ఒడంబడిక

కేయో, జూలై 19:—జపానులోనున్న పలుకైన అరబ్బు కాంగ్రెస్ సంఘమువారు అంగ్లో అరబ్బు ఒడంబడికను నిరాకరించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. పలుకైన ఇంతవరకు సంబంధించినంతవరకే నిరాకరించెదరు. కార్యనిర్వాహక కర్మమువారికి అమీరు అబ్దుల్ హుస్సేనుగాజీ జరుగు రాయ బారముల హక్కుసాసము లేకుండుననియు కర్తవ్యము కావు జేసిరి.

తురుష్క సేనల కేంద్రీకరణము

పరాసుల ఆక్షేపణ

కాన్స్టాంటినోపల్, జూలై 19:—సిరియా పరివాదులదగ్గర ఆర్మీ కేంద్రీకరణ సేనల కేంద్రీకరణమునుబట్టి నూడవది పరాసులు ఆక్షేపించుచున్నారు. తమ వ్యూహములను వెనుకకు మరలించవలయుననియు ప్రచలనమును మానవలెననియు తరాసులు తురుష్కులకు గోరిరి.

తుర్కీ-అంగ్లోరావారి వైఖరి

కాన్స్టాంటినోపల్

జూలై 19:—అంగ్లోరావారు ఇప్పుడు సమంజసముగా ప్రవర్తించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. కాన్స్టాంటినోపల్ లోని పారిశుధ్యమునుబట్టి కృత్రిమమును ఏర్పాటుచు తన కొనిరి. అదిలో వివిధవిధములను విరాకించి ఒడంబడికను అంగ్లోరావారును వారి సంతకముచేయు సంస్థలై యున్నారని తెలిగరవునకు ప్రతినిధి తెలుపుచున్నాడు.

కొనునండి పరాసు రాయబారిని మరలించవలెనని సాంఘిక కాదులు తీర్మానము నుపసాదించిరి. ఈ రాయబారి పరాసుల కంటెయి లాభకరమని యు దీక్షై ఎట్టి గొరతును కొల్పలేదనియు పాయింట్ గారు తెలియజేసిరి. సాంఘిక కాదుల తీర్మానము ఫిర్యాదు.

కావలెను

ముద్రితములగు ఆంధ్ర గ్రంథములు

గొప్ప గ్రంథాలయము నొకదానిని స్థాపించుటకై నవలలు నాటక ప్రబంధములు పురాణములు వాఙ్మయములు శతకములు చరిత్రములు మొదలగు సమస్త ముద్రితాంధ్రగ్రంథములను కావలసి యున్నవి. గ్రంథములను మొత్తముగాని ప్రశ్నోక్తముగాని విక్రయించదలచిన గ్రంథకర్తలు-గ్రంథాలయధిపతులు చున్నగువారు-తమతమ యొద్దగల గ్రంథములను వాని వెలలను చెల్లుచు వెంటనే ఈ క్రింది యాద్రస్సునకు వ్రాయవలెను.

గ్రంథాలయము. ౦/౦ ఆంధ్ర పత్రిక.

212. పోస్టుబాక్సు, మద్రాసు.

కుష్మరోగ సమస్య

ఆఫ్రికా, ఇండియా, సామ్రాజ్యాంతరేతర అంతర్జాతీయ లండును కుష్మరోగము వ్యాపించుచుండజేయుటకు జూలై మాసములో అంతర్జాతీయ కుష్మరోగ నివారణసంఘము వారు సమావేశమై పరస్పరములను జేసెదరని డెయిలీ క్రానికలు తెలుపుచున్నది.

ప్రపంచములో మొత్తము 3000000 కుష్మరోగులు ఉన్నాడు. ఇందులో చీనాలో 1000 000, 500 000 ఆఫ్రికాలోను 100,000 మంది ఇండియాలోను గలరు.

80 సంవత్సరములలో కొంచెము ధైర్యముతోడను, కన సహాయము తోడను పనిజేసితిమేని ఈరోగమురూపుమా గలరు

రూపు విధి నిర్ణయములు

ప్రెంచి బెల్జియనుల కఠినచర్యలు

లండన్ జూలై 20 ఉదయము 12.5. ప్రెస్బ్యుటెరికా విలేజ్ లో (బునెల్స్ నుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— (బెల్జియనుల కొంతమందిన క్రైస్తవులైనను బెల్జియన్లైనను, వారు తెలియజేసిరి. పరాసుల క్రైస్తవుల ముఖతనే యెన్నుకొని ఇది స్వారికుడు పంతులుడున్నది.

ఇంకను జరగ నులను తరిమివేయుట

కొలనునండి మైమునక్రిక విలేజ్ లో ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—రూపునండి ఇంకను జరగనులను పరాసులు పారబోలుచున్నాడు. గేరహోల్ స్టేట్ (ట్రయర్స్ అండ్ స్పీడ్ దక్షిణాన) కంటే వైశ్యపరివాదము వారిటుంబములను తరిమివేయుచున్నాడు. జననముండి 5760 వైశ్యులొక్క గులు, 17800 బంధుగులు తిరుమదీని జరగనులు తెలుపుచున్నాడు.

వెజ్ లో పారిసేక్ క్రికానిలేజ్ లో ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— రూపునండి కొలను రవాణాచేయరాదని పరాసులు నిషేధించిరి. అక్కడ ఇనుపదారుల నిర్మితిని తమ స్వాధీను జేసుకొన్నారు.

దీనిచేత ఇనుపపరికరములకు దొరకుట కష్టమగును. సాత్విక నిరోధము సాగుటకు చిక్కుగనుండును ఇంతవరకును పరాసులు ముఖ్యపట్టణములలో సంబంధమున్న ఇనుపదారులను కలహజేసుకొనక చుట్టు ప్రక్కలకు పోవు. ఇనుపదారులనే కళపరుచు కొనిరి ఇప్పుడో ఎన్నెను చార్లు మండు దారులను కళపరుచు కొనిరి. జర్మనుల చేత పడిన పంచుడు ఇనుపదారులమీద గట్టులుబోవుట కితే మార్గములు.

ఆకలి వాద

వైశ్యులదారులను కలహజేయుటకు కేంద్రీకరణ ప్రజలు ముడవలసియ్యుచున్నది. ఎన్నెను పాపరాతన పెద్ద పట్టణములకు మాత్రము తిరుమదీయలు మోటురుండిలో బంపుచున్నాడు.

ఓ. వి. ప్రెస్బ్యుటెక్ పొగయోడను మరల భీమాజేయుచు ఉటకు నుటికి 25 / 100 చొప్పున డబ్బును కలుపుచేయుచున్నాడు. ఈ పొగయోడ కరాధీనుండి నెత్తేవుకు పోవును.

ఎట్లా పర్వతము బద్దలగుట

గొప్ప సప్తము

అలనాడు దాంటిగారు కర్ణాటక నరకలోకము నేడు ఇటీవల మరల ఎట్లా పర్వతము బద్దలగుటకే కర్ణాటక మై నది. ఎక్కడచాచిన అగ్నిగర్భ మే. నూర్వడుగూడ కనబడలేదు. గంధకపు పొగ డుపిరాడకుండగ వ్యాపించెను.

చే రోగామము సగము అగ్నిలో మునిగిపోయెను. ఒక్కొక్క ఇల్లే కలలబడు చున్నది.

మరల అగ్నికలము ఎట్లా పర్వతము బద్దలై వికరమును కలగజేయవచ్చు ననుకొనుచున్నాడు.

80000 మంది ఇచ్చలేవు. ఇంతవరకు ప్రాణావృణ లేదు. నేనూ, అధికారులు సహాయ మొనర్చుట పరుగెత్తుచున్నారు 194, 154 లో, పల్లెల వద్దముంటే ఎత్తుకొన్నాడు కల్లెను. కల్లెలో నీ స్త్రీమనుకు ఈ అగ్ని వ్యాపించుచున్నదను నున్నాడు. విక్రమరాజుగారు సహాయము చేయుట కేగిరి. వెరో రైలు స్టేషనుగూడ మునిగిపోయెను.

శ్వేతల్లోకినూడ ప్రమాదము గలుగును. ఇంకొక మాడు గామములు వాళ్లమైనవి. అందరిని వెతకటకును సహాయము నిమిత్తము బాధితుల నియమించిరి.

వతికప్పియుండుటకే గత్ హెన్రిప్రింగ్ గాను అత్య హత్వి గావించుకో నెనని పంచాయతీవారు తీర్మానించిరి.

సామ్రాజ్య పొగకు సంఘమువారు తమ పెట్టుబడి ధనమును హెచ్చించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి

పెట్టుబడిదారులు-కార్మికులు
కామన్వెల్త్ లో పెట్టుబడి ధనమువై కన్ను చేయుటకును, పెట్టుబడి నిధినికూర్చియు చర్చించుటకు రెండురోజులు గడు వీలుబడినది.

చచ్చిగారు మోసము జేసిని నెరము త్రోసివేసిరి.

ఎడింబరో విశ్వవిద్యాలయపు కళ్యాణగ కథానామా త్వరి నియమించుటకు నిశ్చయించిరి

పంచాదామీద కన్నును
తీసివేయవలెనని కార్మికులు ప్రజేబెట్టిన తీర్మానమును కామన్వెల్త్ వారు త్రోసివేసిరి.

కన్ను హెచ్చుజేయబడినను ప్రజలు ఎక్కువగానే వంశరారను వాడుచున్నారని బోలెడ్ గర్ హితుగారిది.

కాతాబ్యాకు తేను

బొంబాయి హైకోర్టులో పి. డి. సుబ్బాస్వామిగారు మరల యొకరు కాతాబ్యాకు రిట్ సాధారణమునకే అక్రమమని నిర్ధారణచేయుచుటకై తెచ్చిన వ్యాజ్యము కొట్టివేయబడెను. మోసము జరుగకుండులనను, స్వహాల్లోలము మార్చుట అగుటచేతను, ఇట్టి క్షణములలో బోధ్యములిగించుకొనినవో కంపెనీలపరిపాలనము దుర్బుటకుగాను కాతానకు, కొర్టువారు బోధ్యము తెలియకొనాలనని తెచ్చినవ్యాజ్యమును కొట్టివేయబడినది.

President.

విజయనగరం

సి. వి. రంగం ప్రెస్సి,
కర్నూలు.

